

Interview dd. 24 februari 2015

Thuis bij Cleemput Robert Ramlotstraat 43 te Dendermonde (Sint-Gillis)

Piet Cleemput

Chiro-verleden, ziet zichzelf als een organisator (was al met patronaatswerking bezig vanaf zijn 15e)

Hele carrière gewerkt op de Jeugdrechtbank Dendermonde, dat ondertussen combinerend met bestuurslidmaatschap van BEVEMA en het voorzitterschap van BEMA vanaf '83.

Was daarnaast ook bestuurslid of secretaris van provinciaal en nationaal bestuur van CCOD/ACV.

Aanzet van interview

Zich door een archief werken ... Iedereen gooit dingen weg.... Maar gelukkig is er hier nog wat waardevols achtergebleven.

Toelichting bij foto op de pagina over is van de KBS en genomen bij de toekenning van de prijs in Leuven (2009).

Zo'n 15 jaar voorzitter geweest, maar voordien bestuurslid. Dat betekent zeker twintig jaar actief in de beroepsvereniging.

Uitwerking van interview

SCHETS VAN DE ACHTERGROND

1964: BKMA Kortrijk lanceert de vraag naar één nationale vereniging. Er zijn contacten met de Nationale Unie (NUVEMA) van werkers afkomstig uit het rijksonderwijs.

Voorzitter BKMA was Jan Tulkens

1971: zelfstandige provinciale afdelingen groeien in 1973 tot BeVeMA (eerste fusie van katholieke en pluralistische afdelingen)

BKMW blijft in Brabant en Limburg (vooral rond MW figuren Jan Tulkens en mej. Cauwels)

BeVeMA voorzitters: Staf Van Tongel (dir. Stedelijk Hoger Instituut voor Soc. Studies Antwerpen en Fred Roelandts, personeelschef Renault Vilvoorde

1981: laatste fusie tot BEMA vanaf dan de enige Vlaamse pluralistische beroepsvereniging voor maatschappelijk assistenten. Voorz. Piet Cleemput, secr. Fred Roelandts.

Geëngageerd en gericht op maatschappelijke betrokkenheid. Daarom was de keuze voor 'maatschappelijk assistent' voor de hand liggend (belangrijk leek de 'multidisciplinaire aanpak' = om problemen/situaties van verschillende kanten te kunnen bekijken).

Opgeleid in Heverlee. Keuze voor de school, niet uit linken met de arbeidersbeweging maar ter wille van de kwaliteit (docentencorps en niveau van cursussen).

Koos voor sociaal-cultureel werk ter wille van betrokkenheid in Dendermonde en mogelijkheid tot stageplaats), maar had vanuit zijn persoonlijkheid liever personeelswerk of opbouwwerk gedaan.

Heeft de opleiding Maatschappelijk Werk in Heverlee gecombineerd met een driejarige opleiding Gezinswetenschappen te Brussel.

Vlug benoemd op de Jeugdrechtbank in Dendermonde: een functie met enig aanzien, maar waar hij ook verantwoordelijkheid kon opnemen. (jaren zeventig)

Heeft dan zijn hele carrière daar gewerkt (38 jaar), in een relatief soepel systeem waarbij hij zijn werk zo kon organiseren dat het te combineren viel met zijn engagement in de beroepsvereniging.

Al vrij snel, vanuit de Sociale school Heverlee, zat hij in het Nationaal Comité van het ACV! Kreeg de taak om de contacten met de ministeriële kabinetten te onderhouden. Zo werd hij gevraagd om in de beroepsgroepering te komen. Hij had de competenties, wou het engagement oppakken en zijn werkgever zag er het nut van in. Zodoende kon hij écht werk verzetten. (Dat soepel regime gold

trouwens ook voor mensen die bvb. tewerkgesteld waren in het OCMW en tevens bestuurslid waren van de beroepsvereniging.

ONDERSTEUNING VAN OVERLEGCOMITÉS WELZIJNSWERK

De werkingsmiddelen van BEMA waren beperkt maar de beroepsvereniging liet zich vooral veel horen en zien. Ze kregen op die manier wel aandacht. In instellingen, in alle hogescholen waren ze aanwezig (jaarlijkse voorstelling van de werking van BEMA, deelname aan jury's, voorstellen stageplaatsen), in organisaties (zie bv. VIBOSO met Johan Martens), in nationale comité voor Maatschappelijk Werk, in overlegcomités.

In alle regio's werden er overlegcomités voor welzijn opgericht (= beleid Jan Lenssens) vooral geleid en bedoeld voor maatschappelijk assistenten.

Door de bemiddeling van BEMA kregen de overlegcomités financiële steun en konden ze van vrijwilligerswerk evolueren naar organisaties met professionele ondersteuning.

Overlegcomités waren grote en actieve organisaties met invloed. Dolf Cauwelier was de grote bezieler.

Tachtiger jaren – groei-explosie vanuit verschillende diensten opgezet, met grote betrokkenheid van maatschappelijk assistenten en door de beroepsgroepering sterk gesteund.

De bedoeling, ook te wegen op het beleid, kwam moeilijk tot stand. Wellicht omdat er geen directe politieke binding was, geen direct kanaal met beleidspartijen.

Als het ging om de positie van maatschappelijk assistenten liepen de lijnen veelal, omwille van de grote tewerkstelling, via mutualiteiten en vakbonden.

'MAATS. ASSISTENTEN' HOGER ONDERWIJS VAN HET LANGE TYPE

Veel **ingezet op onderwijs**, een gebied dat centraal én belangrijk was. Goeie relaties met Miet Smet (toenmalig bestuurslid, later minister van Welzijn en nu minister van Staat) om daar effect te bereiken o.a. om de opleidingen MA op te trekken tot het lange type.

BEMA had steeds een officiële vertegenwoordiging in de Hoge Raad Sociaal hoger Onderwijs en was eveneens aanwezig in het bestuur van de Voortgezette opleiding Maatschappelijk Werk te Brussel.

Na een aantal bewegingen t.a.v. het ministerie van Onderwijs kwam echter haar mededeling: "Piet, dit is niet haalbaar. De universiteiten verzetten zich!" (En ook de vakbonden waren er tegen: zagen het niet zitten omdat lange type voor hen en hun belendende organisaties, hogere loonkosten zou meebrengen).

Er was een wetsvoorstel, zat goed in elkaar, maar politiek was het niet haalbaar.

Later kwam het lange type, masteropleiding, tot stand door de Bologna-maatregel.

DEONTOLOGIE ALS ACTIETERREIN

Actieterrein is dan verlegd naar de **deontologie** en de beroepscode omdat dit ook een terrein was dat alle disciplines overspant.

Daar heeft Guido Carette (docent filosofie en deontologie, Kath. hogeschool Brussel) een zeer belangrijke rol in gespeeld, verschillende artikelen geschreven en conferenties georganiseerd.

Een van de elementen die het elan van de beroepsvereniging ook wat belastte was de spanning katholiek – vrijzinnig. Jo Labens speelde daarbij een belangrijke rol. Rond deontologie bv. was er wat verzet omdat hij dat een te corporatistische benadering van het beroep vond.

Maar als je zo'n punt als een beroepsdeontologie wilt opvolgen dan is daar een commissie voor nodig en opvolging.

BEMA is er ook nooit in geslaagd om een vrijgestelde te krijgen (is ooit nog geprobeerd bij Mieke Vogels – toen minister van Volksgezondheid, Welzijn en Gezin: 1999-2003 – zonder succes).

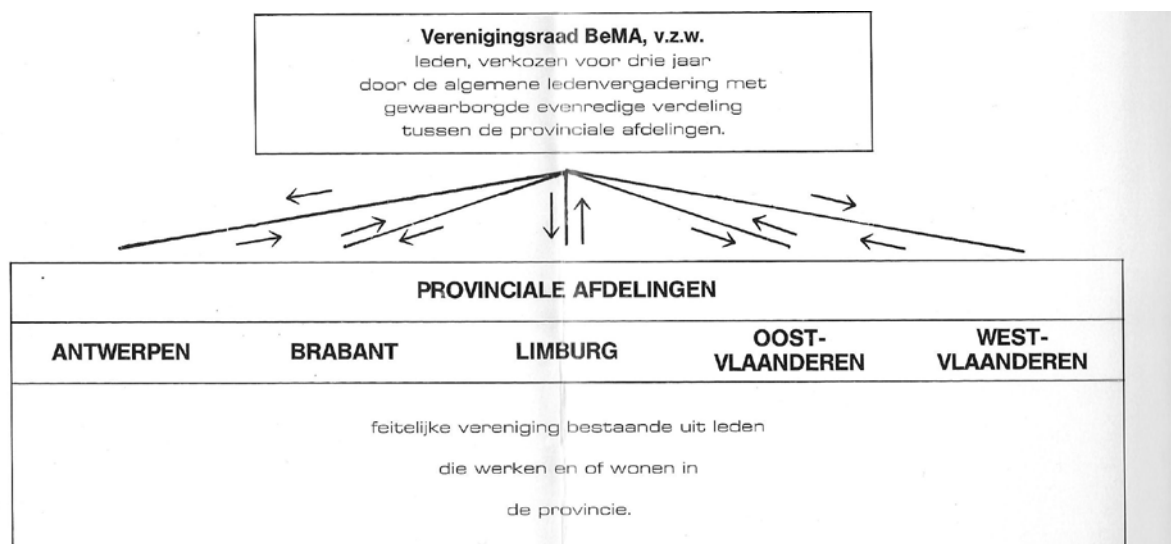
Dat was een onderdeel van het project dat De Schutter (laatste voorzitter van BeMA) wilde realiseren. Een man met goede ideeën, maar wat geringe werkkraft.

Op dat moment was BEMA ook al teruggevallen op een paar honderd leden. Men dacht de financiële middelen te kunnen opkrikken door de leden een flink bedrag te laten storten (3 000 BF) maar dat lukte natuurlijk niet.

In het verleden kon de beroepsvereniging draaien met het netwerk dat Piet Cleemput uitgezet had, maar dat verviel bij zijn vertrek.

BELANG VAN REGIONALE STRUCTUUR

De deontologielijn was een bijzonder goed actierrein. Ze konden werken met de regionale afdelingen die elk zo hun eigen belangen hadden.

Uit een folder van BEMA (s.d.)

Antwerpen, West-Vlaanderen, Limburg ... hadden elk zo'n 200 tal leden en die konden apart werken. Die regionale organisatie was nog een gevolg van BeVeMA.

BETROKKENHEID BIJ HET VLAAMS KOMITEE VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK EN SOCIAAL WELZIJN

Het Vlaams Komitee was een adviesorgaan van de minister als voortzetting van het Belgisch Comité voor Maatschappelijk werk, toen de Vlaamse autonomie in 1980 was gerealiseerd.

Instellingen (christelijke mutualiteiten (De Corte), welzijnsinstellingen (Vleugels), social. mutualiteit (geen namen), Joodse Weldadigheid), alle hogescholen en beroepsvereniging maakten deel uit van dit comité.

Piet Messiaen was een zeer actieve en gedreven voorzitter (daarna Diane Van Cotte) en Eric Van der Storme was vrijgesteld secretaris.

Was een efficiënt platform maar scholen wrongen tegen elkaar. Welzijnswerk en ziekenfondsen hadden aparte belangen... Het bleek dus moeilijk om echt samen te werken.

Beleidsmatig was er gering effect dus, maar wel belangrijk waren de conferenties die werden georganiseerd.

Deontologie was regelmatig een thema, met goede sprekers bereikten ze vaker zeshonderd mensen.

Nadien deden ze die conferenties zelf, maar daarbij taande ook het succes. De laatste conferentie was in de Sociale hogeschool Heverlee. Daar kwam maar zo'n 200 man op af.

Vorbereiding was te intensief voor het rendement.

In feite kwam alles neer op de kwaliteit, inzet en gedrevenheid van de mensen.

Toen Fred Roelandts, Wilfried Poppe, Dries De Prettere en Piet Cleemput wegvielen verwaterde de vereniging.

"Je moet kunnen rekenen op externe 'verlengkracht' via organisaties die impact kunnen hebben.

Wat we voor elkaar kregen – hoe klein ook – had daarmee te maken.

Een klein voorbeeld: We hadden eigen vergaderruimte in Antwerpen in de Venusstraat 48. Die kwam er omdat Jo Labens dit via de stad kon regelen...”

Daarnaast was er ook steeds het probleem van de ‘overkoepeling’ van een bijzonder grote verscheidenheid aan werkers (die zich misschien makkelijker identificeerden met hun werksituatie en -instelling, eerder dan met hun beroepsgroep!

Nog een bijkomend punt:

“Je hebt maatschappelijk assistenten en sociaal assistenten, aldus Cleemput. De sociaal assistenten zijn degenen die zich beperken tot hun directe werk: ze zien hun instelling en hun cliënten. Zijn niet bezig met wat welzijnszorg is in de breedte. Werken hard, maar zijn niet gericht op maatschappelijke impact of verandering.

Maatschappelijk assistenten daarnaast voelen hun maatschappelijke betrokkenheid en reageren ook van daaruit op hun beroepssituatie”

Nog een probleem: “Ik vond dat de scholen de laatste jaren van mijn periode teveel accent gingen leggen op de specialisaties en te weinig de studenten voorhielden dat ze allemaal ‘maatschappelijk assistenten’ zijn (of worden). Maatschappelijk Werk als de algemene overkoepelende term was altijd mijn aandachtspunt. De opties zijn werkspecialisatie, maar de opdracht van een maatschappelijk assistent ligt in het algemene maatschappelijke perspectief.”

Oprichting “Prijs Maatschappelijk Werk”

Gedurende een viertal jaren heeft BEMA de jaarlijkse prijs van 10.000 BF toegekend aan een collega maatschappelijk assistent die zich op een buitengewone wijze verdienstelijk had gemaakt in het werkveld.

Laureaten waren o.a. Piet Verbeke van de Gentse Welzijnsraad en Frans Swartelé van Opbouwwerk Alken.

Toch jammer dat er geen beroepsgroepering meer bestaat!!! Het is Cleemput bekend dat er een nieuwe poging is van ziekenhuis maats. werkers. Hij signaleert dat er ook vanuit de OCMW's een organisatie is geweest. “Was interessanter omdat die in aantal toch groter zijn dan ziekenhuiswerkers...”

Persoonlijk heeft hij zijn engagement (en dat van zijn vrouw Mia Boonen) willen afronden met de installatie van de prijs ‘Piet Cleemput’ (vanaf 2006) voor verdienstelijke studenten (bachelors of Masters Sociaal Werk) die een scriptie voorleggen m.b.t. de aanpak van armoede. Het beheer van het fonds Piet Cleemput is in handen van de Koning Boudewijnstichting en de prijs wordt afwisselend toegekend aan een bachelor of masterstudent in Vlaanderen. De voorzitter van het bestuurderscomité is Piet Messiaen. Zie <http://www.kbs-frb.be/fund.aspx?id=293610&langtype=2067> Piet Cleemputs engagement, duidelijk gedragen door religieuze inspiratie, verklaart ook zijn lidmaatschap bij de Ridderorde van St. Jan van Jeruzalem (Malta), gericht op de zorg voor zieken, daklozen, gehandicapten en eenzamen.

Samenvattend:

- 1) het belang van persoonlijke inzet – willen/kunnen combineren met werksituatie
- 2) het hebben van netwerk (met beleidsinvloed)
- 3) juiste actieterreinen
 - Lange type en kwaliteit van opleiding (niet succesvol wegens impact universiteiten-
 - beroepsdeontologie, financiële erkenning, statuut,
 - internationaal wel betrokken zowel Europees als in de International Federation of Social Workers.

Dit interviewverslag is het resultaat van een opgenomen gesprek met dhr. Piet Cleemput bij hem thuis in Dendermonde. Het verslag is ter goedkeuring aan hem voorgelegd.

2/03/2015